

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inzerati:
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izven-
redne dni in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošli prejeman:

celo leto naprej 26 K — b
pol leta 13 —
četrt 6, 50,
mesec 2, 20,

V upravnishvu prejeman:

celo leto naprej 20 K — b
pol leta 10 —
četrt 5, —
mesec 1, 70,

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec

Štev. 235.

V Ljubljani, v soboto 12. oktobra 1901.

Letnik XXIX.

Bojkot.

Dr. Tavčar je napovedal katoliško-narodni stranki in sploh vsem, ki se pred-
znejajo drugače misliti, kakor njegova libe-
ralna glava, bojkot prav posebne vrste. Iz-
javil je, da od deželne odbora in deželne
zbornice sploh nihče ne bo nič dobil, kdor ni
liberalec. V „Narodu“ se roga edinemu za-
stopniku katoliško - narodne stranke v de-
želnem odboru, kot bi bil brezpraven poleg
zastopnikov liberalizma, dasi v resnici za-
stopa devet desetih slovenskega naroda na
Kranjskem.

Tak politični bojkot je nekaj tako ne-
moralnega, nekaj tako nizkotnega, da se v
drugih krajih tudi oni, ki ga v resnici iz-
vršujejo, sramujejo, ga javno priznati. Pri
nas seveda se dr. Tavčar javno baha z njim.
Tako daleč smo prišli, da bahanje s takim
postopanjem služi temu možu še za agita-
cijsko orožje. „Nobene podpore, nobene usta-
nove, nobenega vodovoda, nobene regulacije
tam, kjer so „klerikalci“, vse dobrote le li-
beralcem!“ to je geslo, katero se upa pro-
glasiti javno mož, ki vleče za to, da bi
delal v javno korist, 4000 K na leto!

Mi bi sicer ne imeli nič proti takemu
bojkotu, ako bi dr. Tavčar bojkotiral tudi
davke in bi proglasil, da tudi davke naj
plačujejo le liberalci, od „klerikalcev“ se
pa ne vzame noben krajcar. To bi bilo dobro;
tega pa dr. Tavčar ni rekel.

A nam se vsiljujejo pri tem še druge
misli.

To načelo, katero je dr. Tavčar pro-
glasil za javnost, liberalni kolovodje v za-
sebnem življenju že davno izvršujejo. Med
seboj imajo pravilo: „Pri nobenem
klerikalcu se ne kupi, nobe-
nemu se ne da zaslužka, pod-
pirajo sesamo politični so-
mišljeniki.“ O tem bi se dalo na-
vesti mnogo zanimivih slučajev. Naj je ka-
toliško - narodna tvrdka še tako realna in
poštena, naj postreže še tako dobro in ku-
lantno — od liberalcev ne dobi zaslužka.
Tudi dobroteljskost se meri le po političnem
merilu, kakor se je nedavno tako jasno po-
kazalo.

Pri gostilničarjih imajo liberalci pravilo,
da mora povsod na mizi ležati „Narod“,
drugače gostilničarja bojkotirajo. K trgovcu,

ki ne voli liberalno, ne hodijo kupovat,
ampak ga toliko časa zbadajo, v „Narodu“
grizejo in pikajo, dokler ga gmotno ne
oškodujejo, izpodkopljejo mu dobro ime in
tako pomagajo na vrh liberalnemu konku-
rentu.

Neprestani napadi v „Slovenskem Na-
rodu“ nimajo le namen, da služijo osebni
maščevavnosti in politični strasti, ampak
imajo prav konkreten smoter — materielno
oškodovati napadenca.

Proti takemu postopanju mi nemoremo
ostati hladni. Mi ne bomo delali nikdar s
takimi sredstvi, mi ne bomo direktno
nikomur iz maščevavnosti trgali kruha iz-
pred ust, a nekaj moramo storiti: Svoje
somišljenike moramo varo-
vati, postaviti se moramo za
nje, dajati jim moramo gmotne
podpore in zaslužka.

Kako je zdaj po navadi? V mestu je
n. pr. poleg nekaj liberalcev tudi nekaj ka-
toliško-narodnih trgovcev. Liberalci na tiem
bojkotirajo našega trgovca in kupujejo pri
liberalcu. Naši pa tudi iz brezmiselnosti ku-
pujejo pri liberalcu. Z dežele pridejo ljudje
po stotinah in gredo skoro do polovice mno-
gokrat tudi k liberalcu, dasi bi pri našem
somišljeniku bili ravno tako postreženi. Li-
beralci se spravijo s klevetanjem in obre-
kovanjem nad „klerikalca“ in ga razvpijejo
kot nereelnega. Kaj je posledica? Da bo
revež tudi začel tuliti z liberalnimi volkovi,
ne iz prepričanja, ampak zato, da se reši
teh hijen. Tako se dela liberalizem po me-
stih.

Kaj je tu naša dolžnost, si vsakdo lahko
sam misli. Treba je zlu odpomoči pri kore-
nini. Treba je, pametno varo-
vati naše ljudi. To storimo, ako si
dobro ogledamo tvrdke, ki so naše, in ki
niso naše.

Svoji k svojim!

„Naša straža“ na obzidje.

Iz Celovca, 7. okt.

V „Slov. listu“ smo ravnokar čitali
članek s tem le napisom in zavedli smo se,
da straža menda še živi. Verjamemo, da je
Kranjska imela doslej z volitvami toliko
dela in skrbi, da ni mogla dosti misliti in
skrbeti za razpostavljen obmejne postojanke
slovenskega rodu. Veselimo se, če bo od-

slej osrčje s svojo močjo poseglo tudi malo
do nas in drugih obmejnih Slovencev.

Potreba je skrajna; razgled v bod č-
nost nam tukaj nikakor ni tolažljiv! Kmalu
bodo prišle dež-inozbornske volitve, in ob-
upna volitvena borba se bo iznova pričela,
če bo sploh še kedo, ki bo hotel pohajati
po volivnih zborih. Naše upanje se ni ukre-
pilo, in kdor razmere pozna, se bo bal, da
izgubimo odličnega zastopnika Grafenauerja;
njegov volivni okraj je za stranko izgubljen,
morebiti ga reši poslančeva oseba. In če se
potrdi novi volivni red, se nam lahko zgodi,
da izgubimo še Velikovec! Potem bo naše
ljudstvo imelo v deželnem zboru še enega
zastopnika, dokler se bo kdo našel, ki bo
hotel osamljen igrati ulogo žalostnega sa-
motarja v drž zboru. Za drž zbor smo pa
itak za vselej pokopani. A ne samo poslan-
stva, izgubljam tudi občine, eno za drugo.

Kako pa vse to pride? Glavni vzrok
te prikazni so brez dvojbe šole, a vku-
jub šolam bi se narodna posest dala boljše
bratiti in ohraniti, kot se je dozdej branila.

V našem političnem gibanju je nastala
mrtnaška tihoča. Malo ali nič zborovanj,
malo sodelavcev pri časniku, ki bi naj bil
buditelj ljudstvu, malo sredstev v narodni
blagajni, malo ali nič posvetovanj voditeljev
naroda — edino življenje je še v
gospodarskih društvih, v zlasti
v posojilnicah

Gode se velike napake: čakamo na
govornike, da bi odkod prišli, čakamo na
pisatelje, da bi se kje vzbudili, čakamo re-
šilca, a sami držimo roke križema! Še bi
bilo dovolj narodnega moštva na krovu —
a poveljnika ni. Starejša gospoda, ki bi
imela kaj ugleda, se nekoliko odteguje po-
litičnemu polju, mlajša pa nima avtoritete.

1. Premalo se zboruje! Ljudstvu
se mora govoriti, narod se mora vedno in
vedno zopet navduševati za svoje blaginje
Zato pa ne zadostuje, če leto za letom pri-
haja na shode par oseb, v zlasti mlajša du-
hovščina se mora mobilizirati, in mlajši po-
sestniki se morajo izveščati v govorjenju.
Zato treba nekoliko denarne podpore, da si
morejo omisliti gospodje potrebno slovstvo.

2. Premalo se dela za naš časnik, za
„Mira“. Med našimi slovenskimi duhovniki
je nekaj moči, ki bi jih narodno vodstvo
nikakor ne smelo pustiti nepozabljene na

odležnih farah. Ne imenujemo imen, saj jih
tako poznamo, treba bi bilo take moči vpreči
v pravi voz. Kaj pa jih zdaj zadržuje?

Pomanjkanje! Knjige in časopisi sta-
nejo denarja, in marsikateri mladi duhov-
nik tiči že popred tako v dolgih, da se
mu ne ljubi trošiti denarja za stvar, ki se
mu ne zdi neobhodno potrebna.

Časnikarstvo mora delati, kakor drugo
podjetje! Če list nima denarja za mal ho-
norar, da še celo za znamke ne, potem
bode prej ali slej moral nehati. List mora
biti zanimiv, potem bo aktiven, in bo našel
sodelavcev; eno gre z drugim. Žalobog so
razmere skoro da pri vseh katoliških čas-
nikih enake: ni sredstev, da bi se kaj ho-
noriralo, vsled tega ni delavcev, list ostane
prazen in nima naročnikov; ker se ni vsejalo
nič, tudi ne rodi nič. Tu je treba nujne po-
moči.

3. Premalo se skrbi za razvoj naših
društev.

En slučaj: nekje je slovenska posojil-
nica. V vasi je kmetijska družba ustanovila
mlekarno; posojilnica ni dala podpore in se
je menda vsemu ljudstvu zelo zamerila, ker
je novemu društvu nasprotovala, mesto, da
bi bila skušala, da je takoj spravi s svojim
denarjem v pravi tir. Zdjaj mlekarna popol-
noma paralizuje posojilnico, in občina nam
je šla v izgubo. Take reči bi se ne smele
in ne mogle dogajati, ko bi bili boljše or-
ganizirani.

Razvoj naših društev bi morebiti tirjal,
da se posojilnice in gospodarska društva
zvežejo v tesno deželno zvezo. Proti
taki zvezi se pa pojavlja odločen upor, in
tako bomo še v bodoče tavali naprej vsak
po svoje.

Tem nedostatkom bi se lahko opomoglo.
„Nervus rerum manka“, bi kdo mislil, a ni
tako. Imamo sredstva, a ne znamo jih po-
rabiti.

Naše posojilnice imajo po najno-
vejšem poročilu »Zveze« dobička 21548
kron. Stranka, ki ima na leto 10 000 kron
zanesljivih dohodkov za narodne namene,
taka stranka vendar ne more
trditi, da ji sredstev primanj-
kuje. Res se morajo zalagati rezervni
fondi naprej, in v tem odobravamo be-
sede »zvezinega« revizorja. A zadnjič se je
v Celovcu še tudi govorilo, da moramo

LISTEK.

Nov ekstrakt.

Dobi, v kateri živimo, dajejo raznolike
priimke. Eni nazivljejo jo dobo elektrike,
drugi dobo mehanike, tretji dobo moderne
itd., vsak jo imenuje drugače s svojega sta-
lišča. Naj bode tudi nam dovoljeno, objaviti
priimek, o katerem sodimo, da ni nepri-
kladen našej dobi. Uže tukaj pa moramo
povedati, da nikakor ne trdimo: Ravno naš
priimek je prikladen našej dobi, drug pa no-
beđen! Mi ne zaničujemo tistega, ki bi imel
nasprotno prepričanje. Ako pa morda kdo
naš zaničuje radi našega prepričanja, pa tudi
nič ne moremo za to. Mi pa tudi ne mo-
remo nič za to, da imamo tako prepričanje,
splošni svetovni položaj nas je privedel do
njega.

„Kaj morem revež jaz za to, če tebe
ljubim, lepa deva“, poprašuje pesnik v trio-
letu, ter hoče s tem brez dvoma prepričati
devo, da on ni iz kake hudobnosti zakrivil

ljubezen, ki ga je zapeljala naposled k pe-
snikovanju, marveč, da so krive temu vnanje
sile.

Nekateri pravijo, da stoji pisano v
zvezdah, da se mora tako in tako zgoditi,
drugi zopet so mnenja, da vse dogodke
provzroča osoda, ki se tudi fatum ime-
nuje.

Toda ostanimo pri predmetu. Mi smo
mnenja, da bi se naša doba prav lahko ime-
novala doba ekstraktov. Kdo ne pozna slav-
nega Liebigovega mesnega ekstrakta, radi
katerega mora marsikako živinče tam v
ameriških prerijah pustiti svoje življenje?
Komu ni znan Hoffov sladni ekstrakt, kate-
rega čislajo nekateri posebno sedaj v dobi
jesenskih katarov? O vinskih ekstraktih niti
ne govorimo, ker nečemo po nepotrebnem
razburjati živcev mnogih vinopivcev ali
„Weinbeisser-jev“, ker ta poklic dela že sam
po sebi rad ljudi nervozne. Mislimo, da je
vzgljedov dovolj.

Doba ekstraktov torej je naša doba
Zatorej mislimo, da ne bomo delali proti
duhu naše dobe, da ne bomo nemoderni

ali starokopitni, ako bomo v sledečem na-
vedli čisto nov ekstrakt. Pazljivo smo na-
mreč zasledovali liberalne govornike po
shodih in sestavi smo iz teh liberalnih go-
vorov ekstrakt za poročilo liberalnih državno-
zbornskih poslancev, katerim ga prepuščamo
v porabo. Tak-le je:

„Očita se mi od strani klerikalcev, da
nisem nikoli govoril v državnem zboru.
Vajen sem jasno in povsod govoriti, toda
poudarjati moram, da so se govorniki le do
besede pustili, če so preje žrebali za mesto
govornika. Če je kedo dvignil visoko šte-
vilko, ni mu nič pomagalo, ker je bila preje
debata sklenjena, predno je na vrsto prišel.
Torej prava pravcata loterija, v loteriji pa
jaz nimam sreče, sicer pa je naravnost ne-
moralno, igrati v loteriji, saj jo z gospo-
darskega stališča celo pobijamo. Ta prekli-
cani dr. Šusteršič, pravite, da je pa vendar
le večkrat govoril. No, vidite, saj mi vedno
trdimo, da so klerikalci nemoralni, on je
torej igral v tej loteriji, sicer ga pa nismo
poslušali, ker mi liberalci smo šli ven, kedar
je on govoril; česar pa mi ne slišimo, tega

za nas na svetu ni, torej Šusteršičevi govori
niso na svetu. Z rečjo pa, ki je ni na svetu,
se mi pa ni treba pečati. Kajneda?

Kar se tiče potresnega posojila, je
stvar za vsakega pravega liberalca popol-
noma jasna. Dr. Šusteršič je predlagal, da
se to posojilo popolnoma odpiše, mi smo
bili pa za to, da se le plačilni rok po-
daljša.

In mi smo zmagali. Sedaj pa lahko vo-
livci vidite, kako velikanski vpliv imamo na
Dunaju. Nas poslušajo in podaljšajo plačilni
rok, klerikalca, ki hoče popolen odpis, pa
nočejo poslušati. Druzega Vam ne bom pravil,
kajti če Vam to ni dosti, potem Vam ni
pomagati. Dixi!“

To bi bil ekstrakt. Uporablja naj se
tako, da se mu pridene veliko vode, saj
velja rek: Der lesende Pöbel ist nicht schwer
— herum zu ziehn bei der Nase, — man
drückt ihn leicht hinauf und hinab, — wie
den cartesianischen Teufel im Glase, tudi v
vsem obsegu, ako na mesto „lesende“ po-
stavimo „hörende“. Kajneda?

z rezervnimi fondi graditi — Narodne domove. Ta predlog se nam pa ne zdi nikakor umesten. Navdušiti bi se morali odbori posojilnic, da bi se začel nabirati narodni zaklad.

Od posamnih oseb zdaj vse pričakovati bi ne bilo pametno. Posamne osebe žrtvujejo zares v primerju z njihovimi močmi veliko. Poznamo n. pr. duhovnika, ki, sam v dolgovi, plačuje letnine za ude družbe sv. Mohora za ubožne farane v znesku 60 do 80 kron, ki vrh tega plačuje precejšnje število »Mirovih« iztisov sam, da list pride med ljudstvo. in to vse poleg drugih obli-

čajnih doneskov za razne narodne in druge ljudske potrebe. Tolika požrtvovalnost bi se morala bolj organizirati.

Treba tedaj: 1. Organizirati požrtvovalnost posamnih rodoljubov, 2. treba potrkati pri posojilnicah, 3. pri drugih društvih, katerim je mogoče donasati kaj v narodne namene. To naj bo delavni načrt za »Stražo«, če ima le-ta še kaj življenjske moči v sebi. Sila je velika, prevelika, vsled lastne naše neokretnosti, torej kličemo »Naša straža na obzidje!«

Najhujši sovražniki človeštva.

Ko se je raznesel glas, da se je pojavila kuga v Napolju, je šel skozi Evropo zopet oni strah, ki prevzame človeka pred vsako veliko epidemijo. Pazno se je zasledovalo vsako gibanje »velike morivke«. Gotovo bo zanimalo vsakoga, da spozna vzrok te bolezni, ker le potem je mogoče, da se razumejo tudi obrambene priprave. Zato prinašamo danes sliko najvažnejših provzročiteljev bolezni, ki moré človeštvo.

Preiskave Roberta Kocha, Pasteurja in drugih bakteriologov spadajo med največje pridobitve medicinske vede. Dolgo je bilo popolnoma neznano, kako nastajajo razne nalezljive bolezni, in nihče ni znal razložiti, kako se širijo. Zato tudi ni bilo moči uspešno delovati proti njim in jim ustaviti njih grozno pustošenje. Zdaj pa so našli učenjaki ona majhna drobna bitja, ki se množé v milijone in milijone ter uničujejo človeško telo. Seveda je ta veda, ki se imenuje bakteriologija, šele v začetku, a vendar so se našli bacili poglavitnih bolezni. Učenjaki se začeli umetno gojiti bacile na preparatih, da proučujejo njihovo življenje in njih platenje

in Siriji, in v šestem stoletju se je ta strašna bolezen razširila po vsej Evropi. V srednjem veku je večkrat opustošila Evropo; imenovali so jo »črno morivko«.

Glavna domovina kuge so zdaj sledeče dežele: Visoka planjava asirska na zapadni strani Arabije, severozapadni del Perzije, obrežje Evfrata in Tigrisa v Mezopotamiji in okraj Bengasi v deželi Tripolis. Tudi ob vznožju Himalaje nastane kuga večkrat in se daleč razširja. V zimi l. 1878 do 1879 je nastala kuga na Ruskem ob Volgi v guberniji astrahanski. Zanesla se je tje najbrže iz Perzije.

Kugo razširjajo podgane. Vsakokrat, kadar zbolé ljudje za kugo, se opaža že prej, da v veliki množini poginjajo podgane. Ti bacili pridejo potem na ljudi in jih moré. Največkrat se širijo kar po zraku. Tudi v postelji in perilu bolnikov ostanejo kužni bacili; zato se mora vse uničiti, kar je bilo v zvezi s kužnim bolnikom. Po navadi se kuga pokaže šele čez sedem dni potem, ko so prišli bacili v telo; včasih pa tudi že v dveh ali treh dneh. Ljudje, ki živé v nesnagi in uživajo slabo hrano, se najljubše nalezijo kuge. Čudno je, da nekateri ljudje

datov 10, enega si je pa priporila nemška ljudska stranka. Pa tudi Mladočehi niso mogli ohraniti vseh dosedanjih mandatov. Od dosedanjih 39 so si jih ohranili le 35. Ker pa je v 5 čeških okrajih potrebna nova volitev in pridejo v poštev še povsod mladočeški kandidati, je skoro gotovo, da zmaga v kakem okraju še Mladočeh, a vseh mandatov si stranka ne pridobi. Nadalje so bili včeraj izvoljeni: 7 kandidatov nemške ljudske stranke, 1 češki radikalec, 1 Staročeh in 1 samostojni Mladočeh. Kršč. soc. so izgubili dosednji mandat v tej skupini. Udeležba pri včerajšnji volitvi je bila nekoliko boljša, kajti ponekod je prišlo na volišče do 70% volivcev. Druge volitve v kmečki skupini se vrše in sicer: v okrajih Liberce, Joahimov dol in Vitingau danes, v dveh nemških okrajih jutri, v ostalih okrajih pa prihodnji ponedeljek.

Predsedniška kriza v poslanski zbornici.

Vprašanje glede Pradejevega naslednika na podpredsedniškem mestu poslanske zbornice se že dalj časa rešuje v avstrijskem časopisju, toda noben dosedaj predlagani način ni našel dovoljnega odmeva pri večini parlamentarcev. Največ upanja na konečno zmago ima sicer dosednji drugi podpredsednik, toda z gotovostjo se pa tudi o tem češkem kandidatu ne more trditi, da bo res nasledoval posl. Pradeja. Mnoge kombinacije v zadevi vprašanja so bile pa tudi take, da se jim je poznalo na prvi hip, da služijo politikujočim časnikiarjem samo v — zabavo. Ena mej temi je kandidatura rožnavskega eksviteza Jurija. Vendar pa to še prekaša način rešitve predsedniške krize, ki je imel za podlago demisijo celega sedanjega zborniškega predsedstva in novo volitev. Trdilo se je namreč v nekkih časopisih, da sedanji predsednik grof Vetter rad odstopi, samo da se ne vname nov prepir mej strankami, ki imajo večjo pravico do predsedniškega sedeža. No tem govoricam je sedaj izpodbil vsako stvarno podlago grof Vetter sam, ki je izjavil povodom zadnjega bivanja na Dunaju mej drugim to-le: Kot predsednik nisem zastopnik kake stranke in tudi nisem postal predsednik na ljubo tej ali oni stranki. Dokler uživam zaupanje pretežne večine v zbornici, ne vidim nikakega povoda, da bi se moral odreči svoji časti in tako ustvariti zelo kočljiv položaj, kajti, akoravno se zavedam, da nisem nenadomestljiv, mi je vendar jasno, da je v sedanjem trenutku nujno potrebna gotova stalnost v predsedstvu. — Jasno je torej, da bodo morali možje, ki so že posl. dr. Baernreitherja proklamirali za novega predsednika, še nekoliko potrpeti.

Premembo tiskovnega zakona

hoče Körberjeva vlada porabiti v to, da pritise na razne parlamentarne stranke, da jej dovolijo razne državne potrebe. Z reformo tiskovnega zakona pritiska mej drugim posebno na nemško ljudsko stranko. To posnamemo iz nekega dunajskega dopisa v »Münch. Allg. Ztg.« Tu se glasi doslovno: Vladni načrt obstoji v tem, da hoče izvesti reformo tiskovnega zakona pod gotovimi pogoji. Časopisje dobi večjo slobodo, ako se dobi večina, ki bo dovolila vladi gotove državne potrebe. Reforma bo težko poprej izvedena, predno se reši proračun. Vlada se dosedaj sme zanašati na glasove Poljakov, nemških konservativcev, liberalnih in valed kompromisa tudi konservativnih veleposelnikov in nekaterih manjših frakcij. Vse te stranke pa še nikakor ne tvorijo potrebne večine. Mladočehi so v opoziciji in torej preostajata le še nemško-liberalna in nemška ljudska stranka. Nemški liberalci so sicer vladi že precej simpatični, samo nemška ljudska stranka, kot najmočnejša nemška stranka, se še oddaljuje od vladnih načrtov. Vsi politični razlogi pa govore zato, da morajo nemški poslanci nepristranskemu kabinetu okrepiti njega stališče v narodnostnih vprašanjih. — Da pa se to tudi zgodi, ponuja vlada tiskovnega zakona reformo, s katerim se hoče torej le pritiskati na stranke, da dovolijo vladi, kar potrebuje država. Toda bo li šlo?

Zadnji dvoboj na Dunaju

daje avstrijskemu časopisju povod za raznovrstna razmišljanja o dvoboju samem ter o njega čudnih posledicah posebe. Posebno

krščansko časopisje ima ob tem dogodku dovolj povoda za razmišljanja. Žid Ofenheim kot rezervni častnik je napovedal dvoboj županu dr. Luegerju in podžupanu dr. Neumayerju, a ta dva sta ga odklonila in ostala pred svetom — neopravičena, da celo omdeljevana na časti. Žid Löwenfeld je pa sedaj napovedal dvoboj častniku Loyka in ga potem tudi usmrtil, in radi tega ga zasleduje svetna pravica. To je vsekako precej nedosledno. Če je za enega sramotno, ako se noče biti, ker se to ne zлага z njegovim katoliškim prepričanjem in ker dvoboj prepoveduje državni zakon, da družega pač ne bi smelo biti kaznjivo, če se bije. Eno ali drugo torej ni v redu. In vendar se tudi visokega častnika degradira, če se noče biti. Večjega nasprotstva si torej pač ni mogoče misliti. Izhaja pa to iz zastarelega načela, da se mora za razžaljenje dobiti osebnega zadoščenja, na drugi strani pa iz možnosti, da se brez posebnih naporov preide preko obstoječih zakonov, ki imajo namen omejiti dvoboj. Oblastvo bo sedaj kaznovalo morivca Löwenfelda, če ga dobi v pest, kar se mu pa brčkone ne posreči, in s tem v smislu zakona le izpolnilo svojo dolžnost. Toda oblastvo bi moralo skrbeti za to, da dotičnik pred svetom ne bi mogel biti zasramovan kot nečastnež, ker se v smislu zakona ni bil. Sicer pa je želeti, da bi po izjavi grofa Welsersheimba v seji poslanske zbornice dne 12. marca t. l. »država in družba sodelovali, da se odpravi dvoboj«. In da bi sodelovala tudi — država!

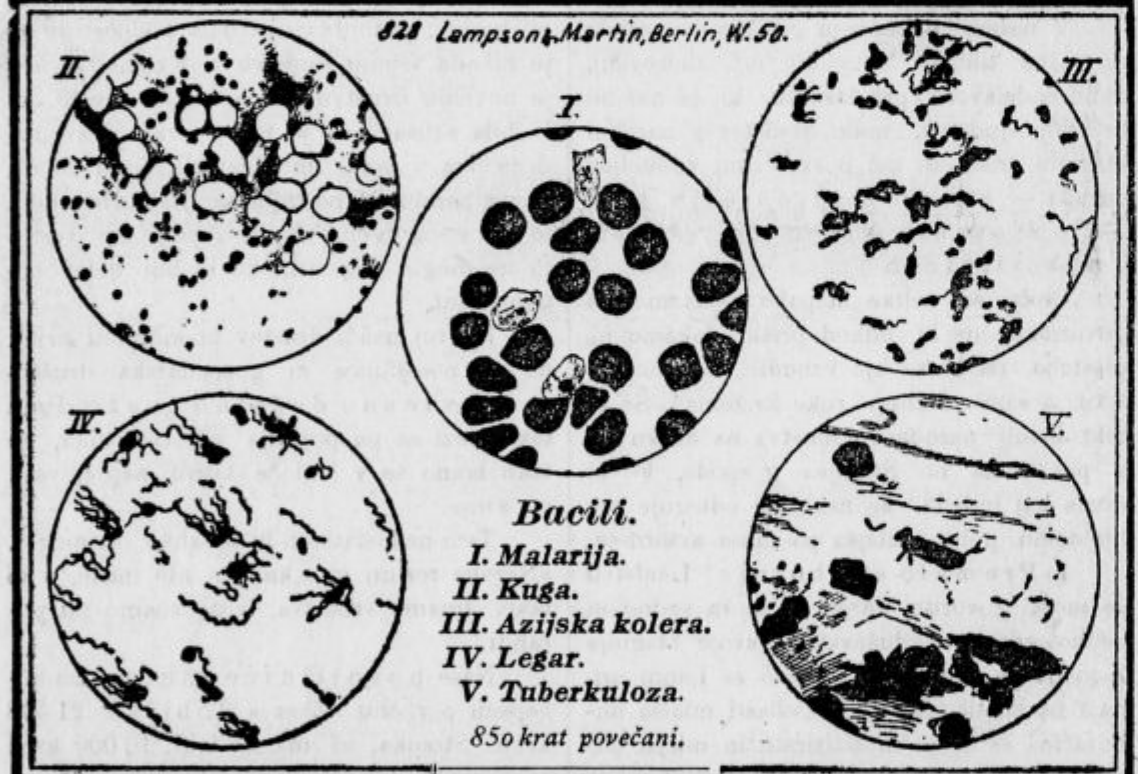
Revizija ogerskih cerkveno-politiških zakonov.

S tolikim navdušenjem zagrizenih Banffyancev uveljavljeni cerkveno-politiški zakoni so po primeroma zelo kratkem času jeli že presedati sedanji vladi, posebno pa finančnemu ministru, ki tedaj pač ni pričakoval, da se bodo končne posledice tako občutno pokazale v njegovih blagajnah. Ljudska stranka je že takoj v prvi dobi pritiskala na ministerskega predsednika Szella, naj povzroči nujno potrebno revizijo nesrečnih zakonov, toda njej na ljubo Szell tega ni hotel storiti. Tudi sedaj, ko se vladnih krogih resno misli na delno revizijo, vlada tega ne namerava izvesti zato, ker tako želi vodstvo ljudske stranke, marveč ker zahtevajo reformo protestantje in pa finančni minister Lukacs. Prvim na ljubo bo skušal Szell premeniti brezverstvo tako pospešujoči zakon o »verski slobodi«, iz finacijskih razlogov pa se mu zdi potrebna reforma zakona o dragih, poleg tega pa še nezanesljivih drž. matrikah, za katere poprej ni bilo treba šteti niti vinarja. Katol. ljudska stranka je za sedaj zadovoljna že s to premembo. Nje vodstvo namreč pravi: Glavno je, da se revizija sploh vrši, in kakorkoli kdo stvar suče in tolmači: najbolj sovražena neznatna ljudska stranka si je priporila zopet en uspeh.

O uporih na nemški ladiji »Gazelle« ne pridejo v svet prav nikake podrobnosti. Vse je zavito v skrivnostni molk in nejasnost. Nekaj se je pripetilo, to je gotovo in se tudi z oficiojne strani nikakor ne taji; priznava se tudi, da na ladiji sedaj marsičesa manjka in da moštvo še sedaj ne sme stopiti na suha tla, poveljnik ladije pa je dobil nekaj dopust, ki pa je, če se ga dalje opazuje, precej podoben — kazni. Brčkone so na »Gazelli« tako »človeško« drli in mučili ubogo moštvo, da se je slednjič moralo upreti in si s silo poiskati svojih pravic. Zadeva se pa brčkone nikoli popolno ne pojasni, ker nemško časopisje ne zine o njej nobene besedice, z oficiojne strani pa vsakdo zaman pričakuje pojasnila.

Anarhistom v Ameriki

namerava vlada v Washingtonu krepko stopiti na prste in za vselej preprediti dogodka, kakoršen je bil zadnji v Buffalo. Izdati hoče stroge zakone proti anarhistom. Potrebni so bili taki zakoni že zdavnaj in po smrti Mac Kinleyevi gotovo obžalujejo, da jih niso uveljavili že mnogo poprej. Razsodni svet pa resno dvomi, da bi se s takimi zakoni res dosegel zaželeni cilj. Vlada namreč pozna samo anarhiste »dejanja«, katerih je res na tisoče, ki pa končno niso tako nevarni, kakor teoretični anarhisti, katerih število tudi ni neznatno, katerim se pa niti las ne skrivi in jih vlada kot take sploh noče po-

L. 1880. je Hansen našel bacila pri gobovih in še tisto leto sta Klebs in Eberth dokazala, da ima tudi legar svojega bacila. Največ pozornosti je zbudilo odkritje profesorja Kocha v Berlinu, ki je našel po mnogoletnih opazovanjih bacila tuberkuloze ali jetike. Tega bacila kaže naša podoba (št. V.) 850 krat povečanega. Leto pozneje je Koch našel bacila kolere, katerega je imenoval »koma bacillus« (št. III.). L. 1894 sta japonska zdravnik Kisato in Yersin našla bacila kuge (št. II.) in leta 1897 sta Mihaelis in Bein našla bacila malarije (št. I.), katerega je šel študirat Koch v močvirne kraje v Italiji. Naloga medicinske vede je, da natančno prouči te majhne, a strašne sovražnike človeškega rodu in da najde sredstva, s katerimi se zatro. Saj navedene kužne bolezni niso nič drugega, nego posledice teh bacilov, ki se naredé v človeškem telesu, se razmnože v neznanskem številu in uničujejo človeško telo. Iz bolnika prehajajo po zraku, po vodi, po jedi na zdrave ljudi in se potem v njih širijo dalje.

K uga je bila znana že pred Kristusom, kot epidemija se je širila večkrat v Egiptu

kuge skoro nikoli ne dobé. Trdi se, da oni, ki imajo mnogo opraviti z vodo, zlasti pa oni, ki imajo opraviti z oljem in maščobo, ne dobé kmalu kuge. Najprej se začno delati na koži bule, včasih se pokažejo majhne rdeče pike na rokah in nogah, kakor da bi bila bolha pičila. Potem pride mrzlica, utrujenost, glavobol, šumenje v ušesih, začne se v glavi vrteti, bolnik je ves preplašen, ne diši mu jed, koža je vroča, včasih bolnik meče hrano nazaj in dobi drisko. Bule se začno delati največkrat ob lakotnicah, bolj redko pod pazduho, za ušesom ali na tilniku. Smrt nastopi potem prav kmalu, in sicer večinoma po obolelosti možganov, podobno kakor pri mrtvoudu, včasih po krvavenju, oslabelosti ali po razsedanju krvi. Ako bolnik premaga bolezen, se bule razgnojijo in bolni deli kože in mesa odpadejo.

Ker grozi kuga zdaj vedno večkrat Evropi — saj je znano, da so jo pred kratkim z največjim naporom zatrli na Dunaju — je pač priporočila vredno, da poklicani krogi skrbé na vso moč, da se ta »črna morivka« ne priplazi k nam. Občinstvu pa je priporočati, da se v slučaju nevarnosti natančno ravna po zdravniških navodilih.

tal, kot jih je imela v minuli dobi. Mejem ko je imela v tej skupini dosedaj 20 mandatov, si jih je priporila včeraj samo 10 in pri novih volitvah v petih okrajih ne pride več v poštev. Pridobili pa so mesto nje vse-nemci, ki imajo mesto dosedanjih 5 man-

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. oktobra. Včerajšnje volitve na Češkem so pokazale, da nemška židovsko-liberalna stranka tudi v mestih nima več tistih trdnih

znati. Take elemente je iskati v Ameriki in tudi drugod le v višjih, inteligentnejših krogih. V Knoxville, v Pennsylvaniji, je šol. nadzornik prof. Casteal, ki je v dan napada v šoli pred učenci izrekel te-le besede: Mac Kinley bi bil moral biti že davno mrtev. Povzročil nam je vojsko na Filipinih, ki je donajala koristi le njemu in trustom. — Član policije v Kingstonu, država Newjork, je rekel tedaj: Mac Kinley in cela tolpa, ki stiska uboge, se mora odstraniti. — Ako državni funkcionarji javno tako govore brez strahu pred kako kaznijo, si moremo misliti, kaka je bila še le vsebina govorov »apostolov slobode« Goldmana, Most, Malatesta, in drugih, katerim se pa niti las ne skrivi. Umetno in znanstveno sme vsak razširjati anarhističke nazore, če pa navaden »delavni« član izvrši to, kar so ga naučili drž. profesorji in uradniki, ga pa doleti najostrejša kazen. S samim zakonom proti anarhistom te vrste vlada ne bo dosegla zaželjenega vspeha.

»Nepristranska« sodba o burskem položaju.

Neki dunajski, južno - afriški Burom posebno »prijazni« list, s katerim smo se v zadevi angleško burske vojske že večkrat imeli priliko pečati, piše te dni mej drugim: »Vsak dan prinese nove otročarije (!) z ozirom na dogodke v Južni Afriki. Vsak dan izvemo iz Bruslja, Berolina, Lipskega, Dortmundunda in Monakovega najgorostasnejše stvari o »porazih« Angležev, ki se pa po vseh teh porazih nahajajo še vedno v Bloem fonteinu in Pretoriji (!!) — — — Iz Južne Afrike vodita dva kabla v Evropo, eden preko Kapstadta, drugi preko Laurencu Marqueeza, oba sta pa pod angleško kontrolo. Poročila o vojni iz Južne Afrike morejo priti v Evropo le brzojavnim putem preko Londona. Vse famozne zasebne brzojavke, vse brez razločka so torej ponarejene . . . vse so evropski fabrikat . . . Vzemimo, da je temu res tako, kar piše za pravično bursko stvar »vneti« list. Tega pa vendar nihče ne more utajiti, da Angleži v svojih oficijelnih poročilih grozovito — farbajo in celo vsako Kitchenerjevo, že itak po znanem kopitu prirojeno poročilo, še sami tako obdelajo, da je konečno že sami več prav ne razumejo in mora radovedno in natančneje pojasnil željno londonsko prebivalstvo iskati si jih naravnost pri vojnem uradu. Če pa vkljub temu oficijelni londonski urad priznava tako občutne izgube in zaporedoma objavlja Kitchenerjeva poročila o angleških porazih ter vesti, da je bilo potrebno ravno sedaj proglasiti izjemno in celo vojno stanje v kapski koloniji, potem je pač vsakomur jasno, da se Angleži ne nahajajo v najugodnejšem položaju. S smešenjem predsednika Krügerja, češ, da je že pred devetimi meseci potekel njegov šestmesečni dopust, ter burskega naroda in njega prijateljev se uradno priznana dejstva ne spravijo s sveta.

Knjige in časopisi.

Cerkve in zvonovi v dekaniji Kranj. Spisal Josip Lavtižar, duhovnik ljubljanske škofije. V Ljubljani 1901. Založil pisatelj. Tisk J. Blasnikovih naslednikov. Cena 2 K 50 h. Čisti dobiček je namenjen za družbo sv. Cirila in Metoda.

Kranjski dekanat obsega zdaj dvajset župnij. Razteguje se od severa proti jugovzhodu z najskrajnejšima podružnicama sv. Ane pod Ljubeljem in sv. Križa v Pirničah pod Smarno goro. Od vzhoda do zahoda je najdaljša širjava med Šenturško Goro in Zgornjo Besnico. Dekanat ima 93 cerkva, 11 kapel, 1 oratorij in 293 zvonov. Čas, v katerem so bile sezidane cerkve, je označen v tej knjigi pri vsaki cerkvi posebej. V kratkem pregledu se nahaja poseben seznam, kedar so se zgradile župnijske cerkve. Starost zvonov je sledeča: Iz 14. veka en zvon, iz 15. veka pet zvonov, iz 16. veka trije zvonovi, iz 17. veka šestnajst zvonov, iz 18. veka 89 zvonov, iz 19. veka 179 zvonov. — Pred tremi leti je bil gospod Lavtižar že izdal obširen cerkvenozgodovinski opis mestne župnije v Kranju; zdaj pa je v tej obširni knjigi, ki broji 312 strani, popisal vsestransko vse cerkve in zvonove celega dekanata. To je delo, ki zasluži vse priznanje. Koliko truda, koliko potov je stalo, se pač da presoditi iz tega, če se premisli, da je moral gospod pisatelj vse sam prehoditi, si ogledati, popisovati in stikati po raznih, ne ravno lahko pristopnih virih.

Iz kratkega pregleda posnemamo sledeče podatke:

Med župnijskimi cerkvami so najstarejše: Kranj (1491), Velesalo (1720), Šmartin (1734). Najmlajša je tresteniška iz leta 1871.

Največja je župnijska cerkev v Cerkljah (dolga 45-60 metrov, široka 19-35 metrov). Potem slede: Kranj (38-70 × 18-10), Smlednik (38-23 × 16-47), Šmartin (36-35 × 14-80), Velesalo (35-70 × 11-85) itd. Najmanjša je na Šenturški gori (16-50 × 6-50).

Najstarejšo župnijsko matico ima Šmartin (1602), potem Velesalo (1603), Naklo (1611), Šentjurij (1628).

Najstarejši veliki zvon je v Smledniku iz leta 1708, potem v Podbrezji iz leta 1772.

Največji zvon imata Cerklje in Tržič (167 cm. v premeru), potem pride Kranjski s 163 cm.

Že iz teh podatkov se vidi, kako zanimiva je ta knjiga. Uverjeni smo, da jo bodo radi prebirali ne le v kranjski dekaniji, ampak po vsem Slovenskem. Za zgodovinarje pa je dragocen donesek k naši cerkveni povestnici.

»Katoliškega Obzornika« danes izišla 3. številka letošnjega V. letnika prinaša tole vrlo zanimivo vsebino: Dr. A. Ušeničnik: Ali je življenje vredno življenja? — Dr. M. Prelesnik: Protireformacija na Kranjskem. — Dr. M. Prelesnik: Svoboda pouka. — Apologetične misli: VIII. Vera in npravnost — pradedščina šlovestva. IX. »Legendarična svetišča in lažnive relikvije«. — Slovstvo: Roman Sebastian Zängerle. Anton Martin Slomšek kot pedagog. Prvi listi: Knjige družbe sv. Mohorja 1901. — Drobničice: »Novo solnce«. O romanu. Krščanski klasiški v javnem poduku. »Bog in narode«. Tolstoj o samomoru. »Eklipse idealnosti«. Sežiganje mrlivcev. Papeži XIX. stoletja. — »Katoliški Obzornik« izhaja strikter na leto in stane 5 kron. Naroča se pri upravnštvu v Ljubljani.

Dopisi.

S Sevnice, 11. oktobra. (Zahvala in prošnja.) Dejstvo, da je tukajšnji šolski okoliš zelo obsežen, in so hiše v okolici trga največ tako oddaljene od šole, da šolarji opoldne ne morejo zahajati domov k obedu, in ker je prav mnogo rodbin tako zelo ubožnih, da jestvine, katere morejo dati starši svojim otrokom na pot v šolo, nikakor ne zadostujejo v povoljno prehranitev njih telesa, napotilo je že pred leti nekatere prijatelje šolske mladine, (imenujem le prejšnjega kateheta gosp. Antona Podvinskega), da so zasnovali tukaj toli potrebno šolarsko kuhinjo, in to podjetje prospeva sedaj po požrtvovalnosti nekaterih mladino-ljubov izredno dobro. Z dovoljenjem gosp. kateheta pripravila se je v kaplaniji kuhinja in obednica za šolarje, kjer se v zimskem in pomladnem času vsak dan nahranijo do 200 otrok s toplo jedjo. Tako se je v preteklem šolskem letu kuhalo 107 dni in se razdelilo 15.536 kosil. Ta naprava je tukajšnji šolski mladini velika dobrota. Brez nje bi gotovo mnogo otrok zaostalo v telesnem razvoju, pa tudi šolski obisk bi bil slabši, in torej tudi učni uspehi.

Tukajšnja šolarska kuhinja se vzdržuje le z milodarovi in se porabijo ogromne množine jestvin, saj se n. pr. le za enkratno kuho nalupi po 3 mernike krompirja. Darovali so v ta namen malone vsi domačini, gospe in gospodje iz trga in kmetije iz okolice, nekateri celo veliko živil, drugi znatne zneske v denarjih. Pa tudi razni gospodje od drugod podpirali so podjetje z denarnimi prispevki. Tako so darovali v preteklem šolskem letu:

Gospod gimnazijski prof. Skopal v Novem mestu	10 K
Gosp. Fr. Ks. Souvan v Ljubljani	10 „
„ Šifrer v Ljubljani	4 „
„ Platner v Ljubljani	4 „
„ Krausz et Co. na Dunaju	4 „
„ Leon Souvan v Ljubljani	3 „
„ Rudolf Oesterreicher na Dunaju	2 „
„ Trček v Lincu	2 „
„ Drmelj ml. v Boštanju	2 „
„ Rosman na Dunaju	2 „
„ Lüschnig na Dunaju	2 „
„ Skala na Dunaju	1 „
Neimenovan v Zagrebu	2 „
Gospa Scheucher v Gleisdorfu	2 „

Vsem tukaj imenovanim in neimenovanim blagim darovalcem in posebej še g. katehetu Janazu Čemažarju, ki se za stvar

najbolj trudi, ter gosp. načelniku kraj. šol. sveta Lud. Smoletu in zdravniku gosp. dru. Gregoriču, ki sta nabirala denarne prispevke, izreka podpisano šolsko vodstvo v imenu šolarjev, ki so bili onih darov deležni, najtoplejšo, najiskrenejšo zahvalo.

Zajedno si usoja šolsko vodstvo vlnudno prositi, da bi se to šlovelkoljubno podjetje po možnosti podpiralo tudi v prihodnje.

»Lačne nasititi« je dobro delo, in vsakomur, ki je kedaj opazoval, s kako veselim obrazom zapuščajo otroci v mrzlih zimskih dneh obednico, ko so po duševnem naporu v šoli s toplim kosilcem potolažili lačni želodeček, moralo se je milo storiti pri sreč in on je vskliknil: šolarska kuhinja je res dobrodejna naprava!

Vodstvo petrazredne ljudske šole v Sevnici, dne 10. oktobra 1901.

Jos. Mešiček,
nadučitelj.

Tedenski koledar.

Nedelja, 13. oktobra: 20. pobink.; Edvard kralj; evang.: Jezus ozdravi kraljevičevega sina. Jan. 4. — Ponedeljek, 14. oktobra: Kalist I p sp. — Torek, 15. oktobra: Terezija d. — Sreda, 16. oktobra: Gal opat. — Četrtek, 17. oktobra: Hedviga vdova. — Petek, 18. oktobra: Luka, evang. — Sobota, 19. oktobra: Peter Alkan. sp. — Solnce izide 15. oktobra ob 6. uri 23 minut, zaide pa ob 5. uri 9 minut. — Musica sacra v nedeljo dne 13. oktobra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Missa sancti Francisci Xaverii, zložil dr. Fr. Witt, graduale koral, ofertorij zl. J. Knahl. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo »Tota pulchra es Maria« v Fdur zložil P. A. Hribar, graduale »Oculi omnium« zložil Anton Foerster, ofertorij zložil M. Brosig.

Ah poštenjaki . . .

Od Vodmata do Kurje vasi je znano, da je vsak liberalci poštenjak — vsi so poštenjaki. Kdor nad tem dvomi, je seveda klerikalec — torej ipso facto goljuf, a oni so poštenjaki — vsi so poštenjaki.

Neodpustno je, da nekateri o tem dvomijo. Dvomili so tudi v Gradcu nad poštenostjo g. Plantana. Dejali so ga v disciplinarno preiskavo zaradi njegovega notarskega delovanja. Dvom se je širil kot komabacilus, katerega sliko danes prinašamo. Epidemija je bila razširjena v vsej slovenski deželi, samo liberalni volivci dolenskih mest so se z branjem »Slov. Naroda« imunizirali proti tej epidemiji. Saj njim je bilo znano, da je Plantan liberalci, torej je poštenjak. Vsi so poštenjaki!

A propos! Kako je bilo že z dr. Hudnikom? On je tudi liberalci — torej poštenjak. Disciplinarni svet odvetniške zbornice je dvomil nad čistostjo njegovega odvetniškega poslovanja in ga je obsodil na najvišjo globo 600 K. A dr. Hudnik je še danes ljubljanski obč. odbornik in reprezentant glavne slovenske posojilnice. Saj dr. Hudnik je liberalci, torej poštenjak — vsi so poštenjaki.

Tudi Plantan je popoln liberalen poštenjak. Iz Gradca se nam poroča, da je ona disciplinarna preiskava to potrdila. Plantan je bil obsojen na najvišjo globo 1000 kron. Govori se celo, da se državni oblasti ta kazen zdi prenizka, in zahteva še hujšo kazen.

A kako to, saj Plantan je vendar poštenjak, ker je liberalci! Samo kmetje so včasih godrnjali, a kaj to? Saj je po natančnih pozvedovanjih »Slov. Naroda« doznano, da so kmetje klerikalci, torej so kmetje sleparji, a Plantan je poštenjak. Saj liberalci, to je jasno, so vsi poštenjaki!

Ali se ne spominjate več, kako je bil Plantan ogorčen v svoji čisti duši nad dr. Šusteršičem? Svete jeze se mu je trsela rudeča brada, ko se je v državni zbornici zgražal nad nepošteno žlindro. V tla je hotel pomandrat dr. Šusteršiča, ker Plantan je poštenjak — vsi so poštenjaki!

In zdaj bodo gotovo klerikalci — saj je znano, da so vsi klerikalci lažnivci — trosili laž med volivci, da so se motili, ko so si izbrali Plantana za poslanca. Prepričani smo, da pri znani zavednosti liberalnih volivcev te laži ne bodo nič izdale, ker li-

beralci so sami poštenjaki — vsi so poštenjaki.

Da bi dolenski liberalni volivci poslali Plantanu nezaupnico — to je absolutno izključeno, ker zdaj je še le prav potrjeno, da je Plantan pravi liberalci, in — poštenjaki drže skup.

Dr. Tavčar je bil enkrat v »Slovenskem Právniku« dvomil o poštenosti notranjskih oderuhov. Zdaj jim je dal nazaj dolžno čast, ker oni so liberalci, torej poštenjaki — vsi so poštenjaki.

Nepošten je škof, nepošteni so vsi duhovniki, nepošteni so vsi menihi, nepošten je dr. Šusteršič z vsemi katoliško narodnimi poslanci, a poštenost cvete v liberalnem taboru, ker tam so poštenjaki — vsi so poštenjaki.

A klerikalci so trdovratni in nepoboljšljivi. Veste, kaj pravijo? Poslušajte, poštenjaki, in se zgražajte nad to predrznostjo!

»Le blatite in zasramujte nas, lažite, in obrekujte nas! Kadar boste vse najhujše govorili čez nas od Vodmata do Kurje vasi, zagromelo Vam bo nazaj od Triglava do Adrije:

Boljši ljudje, kakor vi, smo pa še zmerom!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. oktobra.

Hrvatje in Slovenci. Zagrebški »Katoliški list« piše: »O razmerah, ki jih imajo bratje Slovenci med seboj, donajajo neka naša politična glasila ne redko čisto neistinite stvari, katere so pri enem delu tamošnjega novinstva, posebno pri »Slovenskem Narodu«, neresnično naperjene proti neumornemu presv. škofu dr. Ant. Jegliču, proti škofu, ki je z dušo in telesom vnet za svoj slovenski narod, a je i nam Hrvatoma tako naklonjen in udan; potem jih pa ne popravijo, kadar tamošnji čisto objektivni list »Slovenec«, nam Hrvatoma posebno veren in udan, dokaže njihovo neistinitost. Tako so donesle neke naše novine prošli teden iz ljubljanskega »Slov. Naroda« tendenciozno in neistinito vest in denunciacijo proti presv. gospodu škofu dr. Ant. Jegliču, da presv. gospod na prošnjo ljubljanskega magistrata ni hotel blagosloviti novega mosta, ki se je 4. oktobra predal prometu in nosi ime cesarja Franca Jožefa. Dasi je takoj naslednji dan »Slovenec« doslovno in s številko dopisov in naredbe ordinarijata dokazal neistinitost one bilješke v »Slov. Narodu«, in naše novinstvo i eden in drugi časopis dobro zasleduje, naše novinstvo vključ temu ni doneslo svojim bralcem popravka one lažnjive vesti, ki jo je »Slov. Narod« tendenciozno objavil. Mi mislimo, da zahtevata pravičnost in objektivnost, da se istini vedno in na vsakem mestu da čast in se čitateljem tudi podaje istina, ker v protivnem slučaju se z neistinitostjo ne žali le ugled in čast in dobro ime katoliškega škofa, ampak to ni ne v čast ne v ugled ni dotičnemu časopisu.« — »Katoliškemu Listu« smo hvaležni za te vrstice. Zapomnili si jih oni, katerim so namenjene!

Javna predavanja v Ljubljani.

»Slov. kršč.-soc. zveza« prične prihodnjo sredo zopet z javnimi predavanji v veliki dvorani »Kat. Doma.« Predavanja bodo vsako sredo ob pol 8. uri zvečer. Prihodnjo sredo bode predaval gosp. dr. Jan. Ev. Krek. Vstop prost. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor »Slov. kršč. soc. zveze.«

Za padle avstrijske vojake na Kitajskem je določil cesar, da se v Pulju v mornariški cerkvi »Madonna del mare« napravi spominska plošča, na kateri naj se napišejo vsi pri kitajskih zmešnjavah padli avstr. vojaki.

Kranjsko deželno glavarstvo. »W. Zeitung« priobčuje imenovanje g. Otona pl. Detela dež. glavarjem kranjskim, g. Leopold barona Lichtenberga pa njegovim namestnikom.

Mestni šolski svet je v zadnji seji odobril namestitev pomožnega učitelja g. P. Jankoviča, pomožne učiteljice gđ. Helene Tekavčičeve in radovoljke gđ. M. Skabernetove na II. mestni deški petrazrednici. Na mesto pomožnega učitelja g. Frid. Žebreta,

ki je premeščen v Šent Vid nad Ljubljano, je bil imenovan na I. mestni deški petrazrednici pomožnim učiteljem gosp. Ivan Štrekelj.

Petrazrednica v »Marijanišču«. Mestni šolski svet ljubljanski je odstopil deželnemu šolskemu svetu priporočuje prošnjo vodstva »Marijanišča«, da se ondota zasebna štirirazrednica razširi v petrazrednico.

Liberalni poštenjak pred sodiščem. Preteklo sredo stal je pred kazenskim sodnikom v Kostanjevici France Kržišnik, posestnik v Kostanjevici h. št. 66. Dne 8. septembra t. l. silil je na volilni shod katoliško-narodne stranke v kostanjeviškem župnišču, akoravno ga ni nihče vabil in če tudi to pot ni bil volilec. Ko mu je na stopnicah g. kapelan Bešter ugod zabranil, postal je Kržišnik ekscesiven, žugal je g. kapelana, da ga bode po stopnicah doli vrgel, prijel ga je tudi v resnici za vrat, da bi svoje pretnje izvršil — toda vmes stopivši Janez Colarič iz Orehovca je to zabranil. Na vrh spustil je Kržišnik cel nalič psovka na g. Beštra. G. kapelan Bešter vložil je po dr. Šusteršiču proti Kržišniku tožbo radi žaljenja časti. Pri obravnavi se je pokazalo, da je Kržišnik, ki je glavni agitator lib. stranke v Kostanjevici, zares vreden somišljenik liberalnega žurnalista: bil je namreč že opetovano radi tatvine kaznovan, zadnjikrat radi hudo delstva več mesecev v Novem Mestu. Kljub temu je velik del kostanjevskih liberalcev kazal ginljivo ljubezen za Kržišnika. Najprej so napeli vse sile, da bi g. kapelan od tožbe odstopil. K obravnavi pa so prišli poslušati in občudovati zagovorniški talent svojega voditelja, notarja Hudovernika. Kržišnik je bil obsojen na en teden zapora in bode javaljne še enkrat poskušal motiti naše shode.

»Jednakopravnost« je huda. Idriska »Jednakopravnost« je tudi huda, da je bil cesarja Franc Jožefa most v Ljubljani blagoslovljen. S kakim občutkom bode pač bral ljubljanski župan te le besede liberalne »Jednakopravnosti«: »Kdor smatra učinke blagoslovov brez pomena; kdor je prepričan, da bo most brez blagoslova dober, ako je solidno zidan, — ta je hinavec, če berači za tak blagoslov, ki naj bi poveljčeval samo neko brezpotrebno zunanost. — So pač vedno odkritosrčnejši tudi naši slovenski liberalci.

Iz Idrije je odšel g. Kogej. Liberalci so se jokali za njim.

»Klerikalne« žemlje. Liberalcem še celo klerikalne žemlje smrdijo. Jernej Tavčar (brat dr. Tavčarja) gostilničar na Logu pri Poljanah, je odpovedal »šeft« na žemlje radi tega, ker je pek Žužek v Škofji loki volil dež. poslancem g. Koblarja. Ker ima imenovani gostilničar večino klerikalnih gostov, smo mu za ta zgled klerikalci hvaležni. Kakor njemu klerikalne žemlje, smrdi nam liberalno vino.

Pobiranje pristojbin pri mitnicah se oddaje. Od 1. jan. leta 1902 naprej se bode pobiranje pristojbin pri petindvajsetih na podlagi zakona z dne 26. avg. 1891. l. drž. zak. št. 140 urejenih cestnih mitnicah na Kranjskem (Kalce, Postojna, Razdrto, Senožeče, Št. Peter, Bitinje, Ilir. Bistrica, Medvode, Škofelca, Grosuplje, Kranj, Kokra, Otok, Sava, Belca, Podkoren, Višnja Gora, Veliki Gaber, Trebnje, Jablan, Št. Jernej, Kostanjevica, Krška Vas, Jesenice, Ribnica in Jugorje) potom javne dražbe v zakup oddalo. Dotični razglas se ob enem objavlja v tukajšnjem uradnem listu. Ta razglas je za občinstvo zaradi tega posebne važnosti, ker se bode pri dražbi vsaka mitnica za se kot poseben zakupen predmet izklicovala, in dražba se bo vršila pri c. kr. davčnem uradu deloma pa v občinski pisarni občine, v katerem okraju oziroma okolišu se nahaja mitnica; tedaj je vsakemu tudi manj imovitemu prilika dana, da se dražbe z uspehom udeleži. Osobito pa naj bi občine, v katerih so mitnice postavljene, kmetovalci, posestniki in veliki obrtniki mitniškega kraja nikari ne zamudili ugodne prilike, ker so jim zagotovljene v dražbenih pogojih pri vložitvi začasne varščine (vadia) važne olajšave kakor tudi v drugem obziru

marsikatero prednost med drugimi vdeležniki.

Novi Frano Jožefov most in — računi. Iz krogov davkoplačevalcev se nam piše: Iz magistratnih krogov je bilo čuti silno veliko hrupa ob otvoritvi novega mostu. Pričakovali bi, da se nam s hvalisanjem tega masivnega mostu predlože tudi računi, iz katerih bi bilo razvidno, za koliko se je pri zgradbi proračun prekoračil. To nas davkoplačevalce zanima, zato gospod župan, na dan s podrobnimi računi, da vemo, v koliko se nam je veseliti te velike stavbe. Povejte, za koliko se je proračun prekoračil in koliko mostov bi bilo v Ljubljani lahko novih in popravljenih za svoto, katero ste izdali za ravnokar dograjeni novi most!

Zopet »Narodova« blamaža radi ljubljanske okolice. »Narod« si je posebno na piko vzel ljubljansko okolico, katero znani časnikar sramoti, kar se da. Tako dela Malovrh, ki bi moral vedeti, da je v ljubljanski okolici več poštenja nego v »Narodovem« uredništvu. Nedavno je »Nar.« pisal: »Razmere v Vevčah in v okolici so vsled neprestanega hujskanja klerikalcev, sosebno duhovnikov, postale neznosne. Človek že ni varen življenja, ako je količkaj na sumu, da je liberalci. Podivjani klerikalci bi ga najraje ubili. Tako je pred kratkim neki naprednjak prišel v gostilno, v kateri je bilo več članov Riharjevega pevskega društva. Dva teh katol. junakov sta brez vzroka napadla došlega naprednjaka, a sta bila odbita. Stvar pride pred sodišče. Upamo, da se pri ti obravnavi pojasnijo razmere v Vevčah in pri D. M. v Polju.« — Mi smo takoj poizvedovali, kaj je resnice na tej »Narodovi« vesti, in smo dognali, da je neki vevški liberalci toliko časa dražil mirne pevce, da so mu v brk povedali svoje mnenje. Hudega »naprednjaku« nihče ni hotel, »Narodovemu« lažnjivemu dopisniku se je le sanjalo, da so delavci »naprednjaka« hoteli ubiti. Stvar je res prišla pred sodišče in se je obravnavala vršila te dni v Ljubljani. Toda radi napada ni bil nihče tožen, pač pa je prizadeti »naprednjak« Kulavc tožil radi razžaljenja časti dva delavca, a tudi pri tej obravnavi je pogorel in obtoženca sta bila oproščena. Tako so se pojasnile razmere v Vevčah in pri Devici Mariji v Polju, da je »Narod« nesramno lagal in neopravičeno obrekoval pošteno delavstvo. Tožitelj Kulavc je bil ves potr in je rekel, da si take obravnave ne želi več. Tožena delavca je zagovarjal g. dr. Poček.

Vesele novice s Štajerskega. Veseli nas, da moremo zabeležiti s Štajerskega nekaj veselih vesti. Včeraj smo poročali o slovenski zmagi nad dosedajnim nemškutarskim občinskim odborom na Cigonci. S Štajerskega pa prihajajo še druge radostne vesti. Iz občinskega odbora moziškega so zavednivo volivci vrgli dopisnika v »Slov. Narod« in dosedanega župana, ki je kot župan pripustil nezaupnico našim poslancem. Ljudstvo je veselo svoje zmage. Slava zavednosti volivcev! Ob letošnji novi maši v Mozirju so liberalci ob napitnici na sv. očeta žvižgali in iz liberalnih vrst so se tedaj slišali kliči: »Pareat papež! Proč s papežem! Mi ne potrebujemo papeža!« ... Ob volitvah je sedaj ljudstvo govorilo svojo obsodbo nad liberalizmom. — Vrli Kokarčani so tudi pometli iz občinske zbornice može, ki so pristali »Sl. Naroda« in »Rodoljuba«. Ista vesela vest prihaja tudi iz Bočne pri Gorenjem Gradu. Ondi bodo vladali z naprej sami prepričani katoliški in narodni može. »Siti smo liberalnega obrekovanja in gonje zoper duhovnike«, dejalo je ljudstvo, in »Rodoljubovci« so frčali preko praga občinske hiše. Celo šmartinski Bak, predsednik liberalne kmečke zveze, ni mogel udrižati majajočega se stolca. Zdaj samo trg Gornjigrad, Nova štifta in Ljubno zdihujejo pod liberalnim jarmom. — Iz Kočnega se poroča: Občinska volitev v Vrholcah je končana. Tisti, ki pridno »Štajarca« berejo, so hoteli občino vladati, pa jim je izpodletelo. Nobe-

den prijatelj »Štajarca« ni prišel v odbor, izvoljeni so sami vrli, pošteni može iz Kočnega in 2 Vrholana. — To so pač radostne vesti s Štajerskega. Ako se ljudstvu ob pravem času pojasni liberalna gonja, tedaj se tem navdušeneje zbere okoli katoliškonarodne zastave in zaman so vse nasprotné spletke. Velika zasluga, da so se priborile te zmage, je na strani vrlega »Slovenskega Gospodarja« in »Naslega Doma«, katera naj štajerski domoljubi hite širiti mej ljudstvo!

»Südtelersche Presse« objavlja nemški prevod Meškove slike »Ciril Závovzel«.

Rečički župan, znani Bohač, je odstopil, ker je že menda čutil, da se mu trese županski stolček ali pa ga ne mika več iz hiše med kmete, od katerih je obogatel. »Narodovi« dopisi z Rečice mu niso nič pomagali.

Cecilijansko društvo. Odbor cecilijanskega društva na Sp. Štajerskem je izvolil za svojega predsednika velč. g. kan. Jos. Majcena, ki je odličan glasbenik ter je cecilijansko društvo vedno gmotno in duševno podpiral.

Cela rodbina radi ponarejenja bankovcev zaprta. Posestnika Zurkaleka v Mostecu poleg Brežic in vso njegovo rodbino na Štajerskem in Kranjskem so spravili pod ključ, ker je ponarejal papirnat denar 20 kren. Goljufijo je izdal graver v Zagrebu, do katerega se je Zurkalek obrnil, naj mu priredi obrazec za vrsto bankovca (serija). Oškodovani so vsi, kateri so po neoprednosti te napačne Zurkalekove bankovce sprejeli.

Vlak je obtičal. Dne 8. t. m. je obtičal pri Spielfeldu poštni vlak, ki bi moral biti tričetrt na 8. uro zjutraj v Mariboru. Bil je preobložen.

Reiningshausovo pivo so bojkotalirali delavci v Gradcu. Sedaj je pivovarna ugodila zahtevam svojih delavcev in ostalo delavstvo je opustilo bojkot.

Družba sv. Jožefa v Celovcu, nemška sestra naše Mohorjeve družbe, se je sedaj povzpela na 60.000 članov.

Delo pri novi železnici na Koroškem. »Mir« poroča: Kakor znano, pri Št. Jakobu v Rožu prevrtajo gore Karavanke za novo železnico proti Trstu. Neki prešern inženjer si je izmislil za kraj, kjer vrtajo predor ali tunel, ime »Bärengraben«, katero ni pri nas znano nobenemu človeku; imenuje se pa kraj »Področica« ali nemški »Rosenbach«. Treba bode od strani občine slovenske državne poslance naprositi, da izposlujejo pri vladi odstranjenje izmišljene spake, da dobi kraj predora in kolodvor pravo ime. Delavcev pri gradnji železnice, predora in ceste iz Podgrada do Področice je dosti, nekaj čez tri sto iz vseh krajev in kotov naše države in blažene Italije. Le-ti prebivajo pri kmetih po shrambah brez peči in po skednjih ter se imenujejo od naših ljudi »barabarji«. Kako bodo ti ljudje zimovali, je prava ugankja, posebno če njih število naraste na 1500 ljudi, kakor se trdi, ker se za nje ne stavijo nobena prebivališča ali barake, kar bi bila vendar dolžnost podjetnikov. Prevzeli pa so vrtanje predora Bishoff, Gross et Comp., in zunanje stavbe Ackerman in Madile iz Celovca. Zima se bliža in bil bi skrajni čas za taka dela. Vožnjo potrebnega gradiva od železnične postaje Vrba v Področico je oddal Bishoff nekim židovskim podjetnikom iz Gališkega, proti čemur naši ljudje hudo mrmrajo; vožnjo za stavbe Ackermana-Madile pa so dobili naši ljudje. Predora, tako imenovani »Richtungstollen«, so doslej prevrtali nekaj čez 110 metrov; pravi, široki predor pride še le kasneje na vrsto. Prav živo se dela v imenovanem predoru, potem pri železnici za vozičke (Rollbahn), po kateri se izkopani material odvaža; dalje se zida bolnišnica za 120 bolnikov v tako imenovanem fužinskem rutu, in hiša za uradnike in pisarne na prostoru pri Luku, katero posestvo se je za 2400 gl. kupilo. Za delavce se ne zida ničesar. Blizu predora je postavil naš župan Vidman-Kobentar primerno barako, tudi za zimo pravna, kjer se dobi dobra jed in pijača. Konočno se gradi velika cesta iz Podgrada v Področico skozi Leše; dosedanja daljša pot pelje skozi Breznico. Čudimo se jako, da doslej ni ne duha ne sluha o odkupu zemljišč za vse te naprave in da se dela ne-

kako samooblastno; ne zmeni se nikdo za posestnike-davkoplačevalce.

»Liberalni« nazori liberalcev. V »Edinost« čitamo: »Te dni se je mudil v Trstu mož, ki je znan član narodno-napredne stranke na Kranjskem. Bilo je po tistem grdem dogodku v našem mestnem svetu. V pogovoru o tem dogodku je menil napredni mož s Kranjskega: »Prav so imeli Italijani, da so ga (Rybář) ven vrgli, zakaj pa je zagovarjal farje!« — Tako je torej sodil o tem, da je dr. Rybář osvetlil laško sovraštvo preko groba do pokojnega tržaškega škofa — znan član narodnonapredne stranke na Kranjskem. To si je treba zapomniti za tistikrat, ko se bodo liberalci zopet hlinili pred kakimi volitvami okoli našega ljudstva!

Umrli je v Višnjaju č. g. župnik Šime Mačibob.

Volivno gibanje na Goriškem se je že pričelo. »Soča« postaja z vsakim dnevom ostudnejša, krščansko misleče časopisje goriško pa krepko odkriva izdajstva liberalcev na ljudskem blagostanju. Mnogo liberalnih javnih shodov je vlada prepovedala z ozirom na javno varnost. Liberalci imajo torej ponekod zaupne shode v zadušnih prostorih. Krščansko misleči Slovenci na Goriškem so tudi že pridno pričeli prirejati shode. Le med ljudstvo in ljudstvo se bodo odprle oči, da hočejo liberalci le s praznimi obljubami oropati ljudstvo dobrih krščanskih, požrtvovalnih zastopnikov v deželnem zboru!

Iz Gorice. Evharistiški shod za goriško duhovščino bode, kakor smo že poročali, dne 17. t. m. v semeniški kapeli. Začetek ob 1/2 9. uri zjutraj.

Podružnica »Slomškove zveze« na Goriškem. Blagajništvo goriške »Slomškove podružnice« je prevzela cenjena gđ. Marija Urbančič, učiteljica v Podgori. Na to opozarjamo vse one gg. učitelje, učiteljice in katehete, ki mislijo pristopiti. Vpisnina znaša 3 krone.

Odbita pritožba. Istrski deželni odbor se je pritožil na upravno sodišče proti razširjenju slovenske ljudske šole v Lazaretu na trirazrednico. Upravno sodišče je pritožbo isterskega deželnega odbora odbilo.

Omika naprednega učiteljstva. Na občnem zboru okr. učiteljskega društva v Gorici so napredni učitelji pokazali vso omiko. Zmerjali so svoje tovariše, ki so nameravali pristopiti k podružnici »Slomškove zveze«, s »faloti«, »pobalini«, »uskoki«, »izdajicami« itd. Res lepe olike se bodo navadili otroci od takih ljudi! To je čudna »naprednost«, ki s psovkami hoče udušiti plemenito gibanje krščansko mislečega učiteljstva.

Istrska železnica. Poroča se, da bo dne 1. decembra t. l. otvoritvena vožnja nove istrske lokalne železnice.

Odlikovano domače vinogradništvo. »Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda« v Gorici je dobilo na prvi državni vrtnarski razstavi na Dunaju častno diplomu; 5 razstavljalcev z Brd pa bronaste kolajne.

Na poti iz bolnice umrl. Iz Gorice poročajo: Tu je nagloma umrl Anton Hvala, star 30 let, iz Lokavca. Bil je dlje časa v tukajšnji bolnišnici, ker je imel zlatenico, slednjič si je želel izstopiti. Prišla je žena ponj ter ga vzela iz bolnišnice, čeprav so zdravniki odsvetovali. Ko sta prišla »k Rajhu« na Koren, je bolnik izstopil, ali kmalu padel na tla mrtev. Truplo so prenesli v mrtvašnico.

Slovenski socijalni demokratje so se pričeli gibati tudi v — Ameriki. V Čikagi imajo svoje »Slovensko socijalnodemokratsko društvo«. Pričeli so izdajati tudi svoj list »Zora«, vendar se po obsežnosti in živahnosti ta socijalnodemokratska organizacija niti z daleč ne more primerjati krepki organizaciji slovenskih katoliških delavcev, ki je zbrana okoli vrlega »Amerikanskega Slovenca«.

Ljubljanske novice. Poročil se bode v kratkem g. Leopold Bürger, trgovec, z gđ. Pavlo Lukmann. — Južna Afrika v Ljubljani. Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu bode od jutri naprej kazala slike iz južne Afrike. Panoramo priporočamo. — Bolčev Pepe je bil nekaj časa miren, včeraj mu je pa zopet

zrasel greben. S kolodvora se nam poroča, da je priredil ondi velik »spektakel«, ki ni imponiral niti njegovim volivcem na železnici, ker je obč. svetnik izbruhe svoje jeze obrnil na žensko, neko uradnico. Obč. svetnike baje prav nič ne ženira, da se Pepe tako obnaša, saj jih Hudnik in Plantan tudi nič ne ženirata. Pepe je vedno mogočnejši in sedaj že pravi, da Hribar ne bo več dolgo župan. Pepetovi prijatelji so mnenja da ni nikjer zapisano, da bi vedno moral biti ljubljanski župan kak agent in da lahko jedenkrat postane župan tudi kak kranjski mešetar. Kadar Pepe podre Hribarja, potem bo menda dovoljeno, da so na vseh dvoriščih take sanitarne razmere, kakešne so na dvorišču Bolčevega Pepeta. — Kmetica na biciklju se je danes vozila po Ljubljani. Biciklistinja v kmečki obleki je vzbujala mnogo pozornosti. — Na nevarnost odtrganih elektriških žic bodo opozorjeni šolski otroci potom šolskih vodstev. — Zimski vozniki red na elektriških železnici je stopil v veljavo včeraj. Elektriška železnica vozi sedaj od 6. ure zjutraj do 9. ure oz. 9. ure 46 minut zvečer. Ob tem času gre zadnji voz od Mestnega trga do garnizijske vojašnice. Vsak posameznik sme vzeti seboj na voz toliko prtljage, kolikor je gre pod jeden sedež. — Desertiral je četovodja domačega pešpolka št. 17. Karol Jerančič. — Pasja smrt pod elektriškim vozom. Včeraj je elektriška železnica na Dunajski cesti povozila psa šivilje Marije Šarc. Pes je bil na mestu mrtev.

Imenovan je zdravnik generalnega štaba dr. Jos. Uriel načelnikom vojaško-zdravstvenega častniškega kora na dosedanjem mestu kot načelnik 14. oddelka drž. vojnega ministerstva.

Ponesrečil se je 2. t. m. 71letni Jernej Kapel s Kala. Žrebe ga je brenilo s toliko silo v trebuh, da je mož naslednji dan umrl.

Pokopali so te dni v Ljubljani g. Josipa Kramaršiča, strojevodjo južne železnice.

Tatje v župnišču. Po noči od sobote na nedeljo so udrli neznani tatovi v župnišče v Krmini ter tam pokradli denarja in dragocenosti za 2000 K. O tatovih ni nikakega sledu.

Utonila je v potoku Mlinšica 43-letna kočarica Marija Eržen iz Jarš.

Zlati novci po 10 kron pridejo po poročilih dunajskih listov v večji množini v promet.

Dobavni razpis. Intendanca c. in kr. 3. kora poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da kupi vojaška uprava po kupčijski uzanci meseca oktobra tega leta 1148 meterskih stotov rži in 2199 met. stotov ovs. Ponudbe se morajo poslati do 17. t. m. ob 10. uri dopoldne intendantci c. in kr. 3. kora v Gradcu. Natančnejši pogoji se lahko upogledajo v pisarni trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Novi jezuitski cerkvi v Zagrebu se je te dni slovesno položil temeljni kamen. Slovesnost je vodil presvetli nadškof dr. Posilović. Navzočen je bil tudi zagrebški župan in senator Katič. Načrt za zgradbo je napravil arhitekt Janko Poljac.

Prijatelji kmeta. Nižjeavstrijsko obrtno društvo zahteva, da se zviša carina na uvoz poljedelskih strojev, a da se zniža carina na uvoz žita in živine. To je zahtevalo, kakoršne so zmožni le liberalci. Avstrijski kmet potrebuje strojev iz drugih držav, ker jih doma ne dobi, zato je bilo zvišanje carine na stroje zanj škodljivo. Če pa bi se znižala carina na žito, prišlo bi iz drugih dežel toliko žita in živine k nam, da bi domačemu žitu in živini cena se nižje padla, nego dosedaj. Kmetijski poslanci bodo vedeli braniti pravice in koristi kmetov.

Grofica Štefanija Lonyay. Kakor poroča »Sunday Special« iz Londona, se bodeta grof in grofica Lonyay stalno naselila na Angleškem.

O zadnji volitvi na Reki se nam sporočajo še nekatere podrobnosti. Ko se je izvoljeni mažarski kandidat pripeljal iz Opatije, mu je šla nasproti razna mažarska gospoda z županom na čelu, poleg tega pa tudi razjarjena nasprotna mu družala, ki je napadala mažarsko gospodo s kamenjem. Zgodilo bi se bilo mnogo večjih nesreč, da ni bilo na mestu vse reško vojaštvo. Posebno hudi so bili na župana. Raztrgali so mu frak, vrgli ga z voza in pretepali. Vpitje in kričanje se je ponavljalo potem celo noč. Demonstracij so se udeleževale tudi ženske.

Ječe so napolnjene. Zapirali so tudi popolno nedolžne ljudi. Kdor se je le ganil na ulice, je bil ali napaden ali pa prijet. Poročevalec pravi, da kaj takega še stari ljudje ne poznajo.

Stavka gledaliških delavcev se pripravlja v Zagrebu. Ako do danes vodstvo gledališča ne ugodno zahtevam delavcev, pričeli bodo vsi gledališki delavci stavko.

Samomor sekijskega svetnika. Z Dunaja se poroča, da se je ondi ustrelil sekijski svetnik dr. Robert Sturm.

Organizacija služkinj. V Čikagi imajo služkinje svojo organizacijo. Ta organizacija je sedaj določila, da bodo organizirane služkinje delale samo 10 ur na dan in ne več.

Štirinajstkratna morilka. Iz New Yorka se poroča: V Daytonu (Ohio) so aretovali 50letno ženo Wittnez. Dolže jo, da je zastupila štiri svoje može, svojih pet otrok, svojo sestro in štiri člane rodov, pri katerih je služila za gospodinjko.

Umrli je v Monakovem slaven botanik vseučiliški profesor Robert Harbig.

Človeka ustrelil in — pohvaljen. Na Dunaju je v bližini centralnega pokopališča vojak Stanko Lowienic, ki je stal na straži, ustrelil delavca Sebastijana Ledererja, ker se le ta za opetovani vojakov klic ni brigal in je nadaljeval svojo pot. Vojak je prišel v preiskavo, ki je pa dognala, da se je v službi pravilno obnašal. Vojak je bil radi čuječnosti na straži pohvaljen in dobil je korporalsko čast.

Ženske delavke v rudokopih imajo v Hazltonu v Ameriki.

Sejmi po Slovenskem od 14. do 19. oktobra. Na Kranjskem: 14. v Št. Vidu pri Zatični, v Kranjski gori in pri Sv. Roku pri Mokronogu; 15. v Kamniku in Idriji; 16. v Kočevju; 18. v Lukovcu, Postojni, Radohovi vasi, Sorici in Boh. Bistrici; 19. v Trnovem pri Ilir. Bistrici. — Na slov. Štajerskem: 15. na Planini; 16. pri Sv. Filipu v Vercah; 18. v Mozirju, Podredu, Trbovljah in Vojniku; 19. v Mariboru. — Na Koroškem: 14. v Osvetku, Cobarcah in v Doberli vasi; 16. v Pontablu in Trbižu; 18. v Gutštajnu, pri Sv. Hemi in v Milštatu. — Na Primorskem: 14. v Palmi, v Kuvedi, Suti, sv. Tilnu, Padovi, Štanjelu, Kviškem in Brezovici; 15. v Ajdovščini in Trevisu (5 dni).

Kotiček za liberalce. Liberalci ste v »Narodu« brali, da sta nadškof Carev in škof Bonomelli duhovnikom prepovedala politiko. To je nekaj za naše Malovrhe! Kar na enkrat so začeli hvaliti ta dva škofa. A njih veselje bi se izpremenilo v žalost, ako bi natančneje čitali in prevajali te škofijske liste, ker tu odvrčajo škofje duhovnike od one politike, ki vzbuja samo narodno strast in ki je med strankami, katere so versko popolnoma indifrentne. Če bi sli »Narodovci« v Italijo, bi tam videli, kako tam škofje prirejajo katoliške shode in kako vneto se upirajo liberalizmu. — Plantan v Novem mestu. Novomeščani so uživali dne 3. oktobra t. l. srečo, da jih je počastil s svojim visokim obiskom tako čudno in s tako majhno večino izvoljeni državni poslanec Plantan. Kar jim je stvarnega povedal, so drugi pred njim že boljše povedali. Nas zanima le to, da se je Plantan tako branil proti očitanju, da so slovenski liberalci dali Vsenemcem material zoper dr. Šusteršiča dne 1. maja. Plantan je v Novem mestu umival svoje čiste roke. Po njegovem mnenju Vsenemci sami čitajo »Slovenski Narod« in si predstavljajo iz njega psovke na dr. Šusteršiča. Plantan je rekel, da nobeden slovenski liberalci ni nahujskal Vsenemcev. Vsenemci pa, vprašani, zakaj vpijejo »žlindra!« so rekli: »Fragen Sie Ihre slovenischen Liberalen!« Tako je: Vsi so pošteni ljudi! Sicer pa so lahko preverjeni novomeški liberalci, da se zaradi Plantanovega govora politični položaj ni prav nič izpremenil in je za nas vse eno, kako on razlaga znani »Narodov« evangelj. Pečat izdajstva je ostal liberalcem — basta! — »Učiteljsko« pa strašno skrbi nekega liberalca, ki se je podpisal za »Ljudskega učitelja«. Ta mož dokazuje, da pred šestimi leti ni bilo še nobenega učitelja med klerikalnimi kandidati, in šele liberalci so zadnja leta toliko zbudili učitelje, da je bila katoliško-nar. stranka prisiljena, postaviti učitelja za kandidata. Ta »ljudski učitelj« mora biti še jako mlado in neizkušeno liberalce, ker drugače bi vedel, da so »klerikalci« kandidirali učitelja Stegnarja, še predno je Dimnik iznašel liberalni »sarsanaparillian«, ki bo ozdravil vse boleznih učitelstva. Da bi dokazal, kako sovražna je katoliška cerkev šolam, navaja prepoved, da se »v vaseh ne sme poučevati«, pa ne pove, kdo in kdaj je izdal to prepoved. Brez dokaza in brez citata se sklicuje na papeža Bonifacija IX. in na mesto Lübeck, ki je — poslušajte, kdaj — leta 1253 hotelo ustanoviti šolo, pa jo je smelo le pod duhovnim nadzorstvom. No, le pojdite, in povejte nam, koliko šol so patakrat ustanovili liberalci! Le naštejte

nam jih! — »Učiteljski Tovariš« je bil strašno hud, ko niso kritiki tako hoteli hvaliti »Sadu greha«. Čakajte, je dejal, imeniten literat akademik bo rešil Gangla in ugonobil slabe kritike! Kaj bo zdaj? smo si mislili. Kateri Jupiter bo udaril med nas? In res, slavni visokošolec Ivan Škerjanec je začel »Sad greha« prati, a čudno, čudno: »Ne bom branil Ganglove drame. Marsikaj ima površnega, marsikaj nedostatnega, marsikaj pretiranega... Vidite, liberalci: Ivan Škerjanec, slavni vseučilišnik, nam je za pričo, da včasih tudi mi kaj vemo, ki nismo liberalci.

Društva.

(Pevsko društvo »Slavec«) namerava prirediti prihodnje leto velik društven izlet ter nekaj veselice v večjem obsegu. Da bode mogoče pri teh prilikah nastopiti tudi onim pevcem, kateri so pristopili, ali kateri še pristopijo k društvu, se odpravi dne 22. t. m. pevska šola. Pouk v petju je brezplačen. Vpisuje se vsaki ponedeljek in sredo od pol 9. ure zvečer nadalje. Oglasila vsprejema odbor »Slavec« v društvenih prostorih v »Narodnem domu« (I. nadstropje na levo).

(Podružničen shod). Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico napravi v nedeljo dne 13. vinotoka 1901 ob 3. uri popoldne zborovanje pri šoštarju v Globasnici po temle dnevnem vporodu: 1. Pozdrav. 2. Govor o šoli. 3. Razni nasveti. Po zborovanju prosta zabava, pri kateri poje »Gorotana«.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Neimenovana 20 K.

Za razne misijone: Neimenovana 20 K.

Za pogorelce v Gorenjivasi pri Ribnici: Nekdo 4 K.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. okt. Justično ministerstvo skliče že tekoči mesec posvetovanja, da se advokatski stan združi z notariatom.

Dunaj, 12. okt. Nekateri listi poročajo: Novembra meseca se bode na velike škofovske konference pridružil katoliški shod, na katerega bodo poslala zastopnike razna avstrijska katoliška društva, da na shodu protestirajo proti gibanju »Proč od Rima«.

Trst, 12. oktobra. Petronio je od vodstva škofijskega konvikta odstranil slovenskega duhovnika Elluerja, katerega je pokojni škof Sterk iz Voloske poklical.

Zader, 12. oktobra. Ker so se proti Hrvatim primerili zopet nečuvenci izgredi od strani Lahov, zahteva hrvaško časopisje, da vlada občinsko policijo podržavi.

Praga, 12. okt. Kršč. socijalec P. Opitz je včeraj propadel. Skrutinij v Budjevicah, kjer so se srdito borili Čehi in Nemci, se vrši še le danes.

Lviv, 12. okt. V gališkem deželnem zboru se osnuje novi osrednji klub z dosedanjim dež. maršalom grofom Badenijem na čelu.

Zagreb, 12. okt. Kapelnik hrvaškega gledališča Albini je vglasbil novo hrvaško opero »Maričon«, ki se bode koncem tekočega meseca prvokrat pela.

Zagreb, 12. okt. Za obč. volitve, ki se prično 17. t. m., bode od opozicijskih strank postavila kandidate skoro gotovo samo čista stranka prava in sicer v vseh treh razredih.

Budimpešta, 12. oktobra. »Pesti Naplo« poroča, da se bodeta grof in grofica Štefanija Lonyay ločila. Grof in grofica se radi tega podasta na Angleško, kjer se nadejata doseči ločitev.

Budimpešta, 12. okt. Sedaj so znani volivni vspehi iz vseh 413 okrajev. V 263 okrajih je zmagala vladna liberalna stranka, v 20 ljudska stranka, v 75 Košutovci, v 11 Ugronovci. V 13 okrajih so zmagali divjaki, dalje 3 Slovaki, 2 Nemci in 1 demokrat. V 23 okrajih so potrebne ožje in v dveh druge volitve. Vladna liberalna stranka v novem državnem zboru ne bo razpolagala z dvetretjinsko večino.

Bukarešt, 12. okt. Mesto Galatz gori. Ogenj je uničil že četrtino mesta.

Rim, 12. okt. Listi pišejo, da je dr. Pazman definitivno ostavil zavod in cerkev sv. Jeronima vsled naloga avstroogerskega poslanstva.

Florenca, 12. okt. Vsi pekovski pomočniki so počeli stavko. Prodajalnice kruha v mestu so zaprte.

Frankobrod, 12. oktobra. »New York Herald« se je brzojavno zavezal, da plača odkupnino, katero zahtevajo bolgarski roparji, ako spuste Američanko Elen Stone.

Pariz, 12. oktobra. V pravdi Mollier je bil obtoženec obsojen na 15 let ječe.

Varšava, 12. oktobra. Trgovci so imeli sestanek, na katerem so sklenili, da radi tega, ker Nemčija iztirava Poljake iz Pruske, ne bodo več naročali v Nemčiji, ampak na Francoskem.

Petrograd, 12. okt. Car je odredil, da se na Poljskem uvede poljščina, na Litvanskem pa litvanščina kot službeni jezik.

Petrograd, 12. okt. V Afganistanu se pričakuje velikih notranjih bojov. Rusija radi tega smatra za ugodno, da zasede Herat.

Madrid, 12. okt. Kraljeva rodbina je došla včeraj iz San Sebastiana. — Finančni minister je izjavil, da se bo ustavljal povišanju proračuna.

Bruselj, 12. okt. Agentje angleške vlade romajo po Luksenburškem in brezposelne delavce proti plačilu 6 šilingov na dan pridobivajo za rekrute v angleško armado v Južno Afriko. Mnogo Lahov je ponudbe sprejelo. Transvaalsko poslanstvo je nemški vladi radi tega poslalo protest.

Bruselj, 12. okt. Po sem došli poročilih se je uprla cela kapska kolonija. Nad 20.000 Holandcev je oboroženih. Močen burski oddelek je na potu proti Kapstadtu. V bruseljskih burskih krogih se sodi, da bodo izgubili Angleži celo Južno Afriko.

Dundee, 12. okt. Boja minulo nedeljo se je pod Bothovim poveljstvom udeleževalo 2000 mož. Boj je trajal cel dan. Konečno so se Buri umaknili proti severu.

London, 12. okt. Botha je Kitchenerja obvestil, da bode radi usmrtitve Brockmana uvedel represalije.

Umrli so:

10. oktobra. Ursula Tolar, kuharica, 62 let, Florijanske ulice 7, spridenje prsne žleze. — Katarina Ramovš, zasebnica, 64 let, Marije Terezije cesta 12 caries noge.

V bolnišnici:

8. oktobra. Matevž Mandeljc, orglarski pomočnik, 47 let, vsled raka.

9. oktobra. Luka Stajer, glavninar, 68 let, naduha.

Zitne cene

dné 11. oktobra 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 8.02	do 8.03
„ „ pomlad 1902	8.13	8.14
Rž za jesen	7.23	7.24
„ „ pomlad 1902	7.41	7.42
Koruzna za oktober	5.51	5.52
„ „ maj-junij 1902	5.39	5.40
Oves za jesen	7.10	7.12
„ „ pomlad 1902	7.50	7.51

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7.90	do 7.91
„ „ april 1902	8.28	8.29
Rž za oktober	6.89	6.90
„ „ april 1902	7.04	7.06
Oves za oktober	6.86	6.90
„ „ april 1902	7.20	7.21
Koruzna za september	5.14	5.15
„ „ maj 1902	5.11	5.12

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7.95	do 8.50
„ „ južne žel.	8.20	8.50
Rž	7.15	7.35
Ječmen	7.20	8.60
„ „ ob Tisi	6.75	7.75
Koruzna ogerska	5.60	5.70
Cinkvant	6.30	7.20
Oves srednji	7.20	7.35
Fizol	10.00	11.50

Meteorološko poročilo.

Vidina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dat.	Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura v m. Celziju	Veterevi	Nebo	Podoba
11. 9. zvec.	736.1	5.7	sr. jzah.	jarno		
12. 7. jutir.	735.5	1.0	sl. jzah.	jarno		0.0
12. 2. popol.	733.6	14.4	sl. vzsvzh.			

Srednja včerajšnja temperatura 8.3°, normale: 11.2°

Zahvala.

Podpisano načelstvo izpolnjuje svojo prijetno dolžnost in se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem onim, kateri so na katerikoli način pripomogli, da se je podružnična veselica, prirejena v nedeljo dne 6. t. m., v vaškem oziru tako sijajno izvršila.

Posebno zahvalo si pa čuti še izreči veleč. gospodom pevcem za njih prekrasno in izbornu petje, osebno g. prof. Gerbica za prijazno vodstvo istega, velečenjenim gospodičnam: Heleni Škerjanc, Jelici Šimenc, Josipini Clemenc, Rozi Počivalnik, Ani in Mici Belic, Lini Lenček, Albini Zaler in Mariji Sajovic, za njih prijaznost in neumorni trud pri razpečevanju svaščic, vsem darovalcem lepim in prekrasnih dobrotkov, najiskrenejša zahvala naj pa doni slavnemu občinstvu, katero je veselico v tako ogromnem številu počastilo, s dostavkom najuljudnejše prošnje, da bi tudi še v nadalje svojo naklonjenost podružnicama blagovolilo ohraniti.

Ljubljana, dne 12. oktobra 1901.
Za načelstvo Št. Peterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vera Štajmer, Martin Malenšek,
t.č. predsednica, t.č. predsednik.
Helena Bavdek, Franjo Mulaček,
t.č. tajnica, t.č. tajnik.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,
v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ta teden od 13. do 19. okt. razstavljen:

Zanimivo potovanje skozi
Južno Afriko.
Bursko bojišče.

Ti posnetki po naravi nudijo natančen pregled in so nalašč prirejani za mednarodno razstavo.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 982 1-1
Vstopnice za odrasle 40 h. za otroke, dijake in voake od narednika uže 20 h.

Album

lepih in priljubljenih slovenskih napevov za cifre, s podloženim besedilom. Najboljša izdaja izredno navduševalnih, v lahkem slogu, posebno efektivno prirejenih napevov. Cena knjige s 40 pesmi 3 K, s 85 pesmi 5 K, s pošto 50 h več. — Naslov:

Josip Sorg,

985 1-1 Dunaj, III, Kölblgasse 17.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike, stare in nove prodaja 967 3-3

J. Buggenig,
sodarski mojster

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Naročila

na 963 5-3

srno razkosano

sprejema in po nizki ceni izvršuje

Rudolf Petrič,

špecerijška trgovina v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 6, nasproti križevniški cerkvi.

J. N. Potočnik,
krojaški mojster,

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 778 12-9

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: ružavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 598 29-27

Lasni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

Prave kranjske klobase

velike po 18 kraje, ena, šunka s kožo ali brez kože po 90 kraje, klg., prešičje glave brez kosti po 40 kraje, klg., slanina in suho meso po 70 kraje, kilogram, salame po 80 kraje, klg. Vse to pošilja proti povzetju 657 8-7

Janko Ev. Siro v Kranju.

Istrsko in laško 977 6-2

brinje,

najboljše vrste, prodaja po ceni A. ŠARABON v Ljubljani, sv. Petra mitnica. — Vzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno. — Tam dobi se tudi

Barthelno klajno apno za živino.

Klobase

mesene ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ♦ pečene ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ječne ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ♦ rižove ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ♦ krvave ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

dobivajo se vsako soboto in nedeljo ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ sveže v gostilni ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

prosekar

in Gradišči kjer se dobiva

pristen

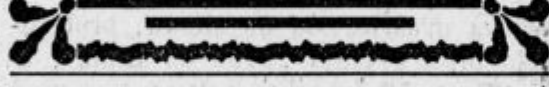
in stara bržanka. Na izbero so tudi dobra

stara vina na debelo in na drobno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča gostilničar

988 4-1

Franc Slatnar.

Ravnokar je izšla

Družinska pratika

za leto 1902.

Družinska pratika dobi se na debelo in drobno v Ljubljani v teh-le trgovinah: Henda, Kršper, Petričič, U. Cotman na Mesnem trgu; Mičman v Hovinarjevih ulicah, Schmitt pred Škofijo, Hordik v Prešernovi (Slonovi) ulici; pri Hučarji na Marijinem trgu; Jevnikar in A. Turk na Dunajski cesti, J. Petrič Sv. Petra cesta 2, A. Auer na Starem Trgu.

FELIKS TOMAN

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26

priporoča svojo bogato zalogo

nagrobni spomenikov

od različnih in najtrpežnejših marmorov, od granita, črnega sijenita in labradorja, prevzame tudi vsako stavbeno kamnoseško delo po najnižji ceni. Posebno se priporoča prečastiti duhovščini na izdelovanje različnih cerkvenih umetno kamnoseških del, kakor altarjev, tabernakelov, prižnic, obhajalnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd. in izgotovi tudi brezplačno potrebne načrte in proračune. Nadalje robnikov od granita, kakor tudi kook in plošč od porfirja za tlakanje trotovarjev.

Najcenejša zaloga plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorjev.

936 6-5

Tesarski pomočniki (cimpermani)

se sprejmejo proti dobremu plačilu pri

984 7-1

Josip Lehner-ju, tesarskem mojstru v Ljubljani.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1899 kron 177.060.451—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1899 34.259.092—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848) 383.793.888—
Mej letom 1899 je društvo izdalo 5838 polic z glavnico 56.097.103—
Za specijalno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do 31. decembra 1899 v vrednostnih papirjih založila že znesek

nom. kron 20.359.000—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

1010 12-11

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Priznana najboljši

Jekleni plugi 1-, 2-, 3, in 4-lemežni

Senožetne in mahove, členkaste brane, in dijagonalne

Kovano-železni poljski valji

Sejalnice „Agricola“

Stroji za košnjo trave, detele in žita

Grablje za obračanje sena in žita. Sušilnice za sadje in zelenjad

Stiskalnice za grozdje, sadje in druge namene

Mlini za sadje in grozdje

Stroji za obiranje jagod

Automatično delujoče

patent. škropilnice „SYPHONIA“ za pokončanje trne in rastlinske uši

Prenesljiva štedilna kotlišča za parenje krme

izdeluje in pošilja v najnovejši sestavi

P. H. MAYFARTH & Co.

c. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarne in fužine na par

Ustanovljeno 1872 DUNAJ, II., Taborstrasse Nr. 71. 730 delavcev

Odlikovan na vseh večjih razstavah z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami. — Obširni katalogi in mnoga priznanja gratis. — Zastopniki in prodajalci zaželjeni.

Stanje hranilnih vlog: 15 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 300.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mesnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštne-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

833 (7)

Št. 35.528.

Razglas.

981 2-1

Zaradi vršecih se poprav bode

šentpetrski most za promet z vozovi zaprt od dné 14. t. m. počenši.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.
dné 9. oktobra 1901.

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, je 10 39

MATTONLEY
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom. Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Prodaja ali v najem se dá v št. Vidu pri Ljubljani

hiša št. 52 s pekarijo

zraven je vrt, njiva in travnik.

Več puziv se pri lastniku **Francu Siler** v št. Vidu. 970 3-3

Ferdinand Stuflesser,

podobar in izdelovatelj oltarjev.

St. Ulrich-Gröden
Tirolsko,

lastnik papeževga častnega križa „Pro ecclesia et pontifice“, priporoča

podobe, altarje, podobe za križev pot, vse iz lesa.

Ilustrovan katalog zastoj!

G. Ferdinand Stuflesser je za tukajšjo upno cerkev napravil dva nova altarja. Cena je a to hvaljevredno delo primeroma nizka. Delo priporoča mojstra.

Knezoškof. župni urad Sv. Jurij nad Taborom, dne 19. aprila 1901.

Fr. Zdošek, župnik.

Testor ego infrascriptus.

Ecclesiae S. Joachimi de urbe Rector. altare et Beatae Mariae virginis simulacrum, quae pro hac eadem ecclesia dominus Ferdinandus Stuflesser de S. Ulrich-Gröden, Tyrol, ligno insculpsit, communi spectantium iudicio maxime probata, auctoris in arte sacra excellentiam prae se ferre, eumque ego libentissime omnibus commendo.

Datum Romae, 1 Martii 1901.

510 5-4

Aloysius Pallola, eccl. R.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

zgotovljene obleke

posebno na **haveloke** v naj-

večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov. 7 71

Duhovski poslovnik,

ali navod za rano uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za okretovanje cerkvenega in nadarbiškega premoženja. — Z raznimi obrabi in stvarnim kazalom. — Sestavljen Martin Pot. — Drugi, popravljeni natis. — Ertirica izvod knjižne stane v „Katojski Bukvarji“ v Ljubljani 4 kroge, tido vzozi v pol-slagrnu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Napise in slikanje grbov

obrtih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani Franciškan-ske ulice. 228 18 11-3

Vnanja naročila proti povzetju.

Spodaj podpisani se uljudno priporočam prečastitim cerkvenim predstojnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu v izdelovanje

kipov

cerkvenega in posvetnega značaja. Kipi se izdelujejo iz različne tvarine, kot: marmorja, peščenca, lesa in gipsa. Delo zagotavljam točno in dovršeno. Cena delu primerna.

Odičnim spoštovanjem 789 10-10

Ivan Zalar, kipar,

Ljubljana, Kolodvorske ulice 34.

JAKOB MIKOLIČ,
— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

prilpoda se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd. — po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v te stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

410 14

Fran Sartory

koncesijonirani telegrafski instalater

Ljubljana, Rožne ulice št. 39

priporoča se za

sestavo hotelskih, hišnih in sobnih telegrafov in telefonov

po najnižjih cenah. 676 13-11

Avgust Repič, sodar,

Ljubljana, Kolezijske ulice šte. 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah. 679 26-14

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

KADILCI!

ZAHTEVAJTE POVSOD

CIGARETNE PAPIRČKE

V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA

KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH

GLAVNA ZALOGA:

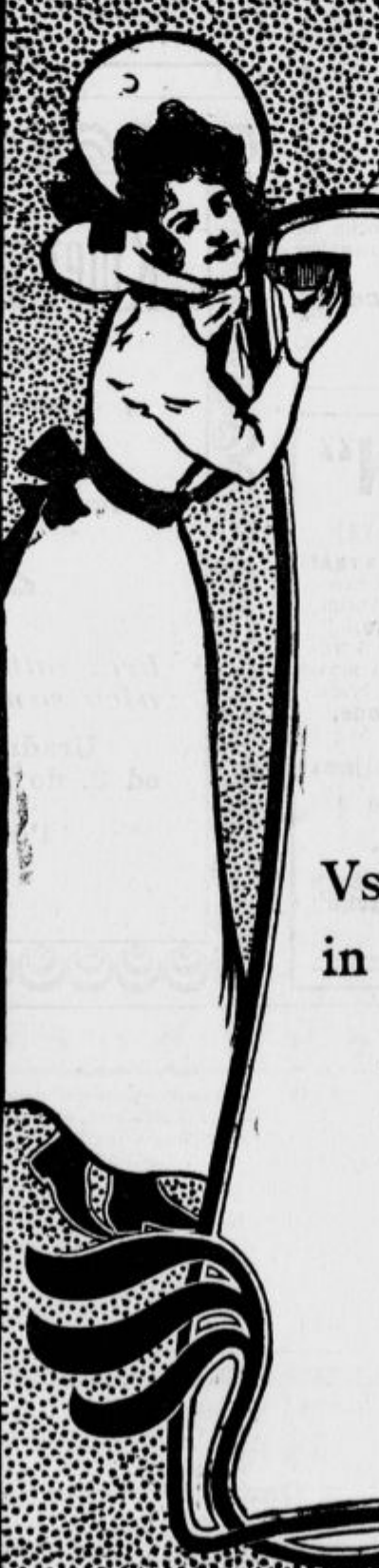
JOS. ŠTOKA-TRST

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico

ima tvrdka 878 10-10

Ivan Bonač v Ljubljani.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

Važno! Za Važno!

gospodinj, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografične aparate** in **potrebščine**, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega čaja, ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 304 30

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

